

**JA 2013/180 Rechtbank Amsterdam, 31-07-2013, C/13/520259/HA ZA 12-768,
ECLI:NL:RBAMS:2013:5040
Verjaring, Art. 10 WAM, Duurstuiting, Doorstuiting**

Publicatie	JA 2013 afl. 10
Publicatiedatum	27 november 2013
College	Rechtbank Amsterdam
Uitspraakdatum	31 juli 2013
Rolnummer	C/13/520259/HA ZA 12-768 LJN ECLI:NL:RBAMS:2013:5040
Rechter(s)	mr. Van Harmelen
Partijen	<p>[Eiseres] te [woonplaats], eiseres, advocaat: mr. B.F. Nuijens te Amsterdam, tegen</p> <p>1. de naamloze vennootschap London Verzekeringen NV te Amsterdam, gedaagde, advocaat: mr. G.C. Endedijk te Amsterdam, 2. [gedaagde] te [woonplaats], gedaagde, advocaat: mr. G.C. Endedijk te Amsterdam, 3. [gedaagde 2] te [woonplaats], gedaagde, advocaat: mr. D. Knottenbelt te Rotterdam.</p> <p>Eiseres zal hierna [eiseres] worden genoemd. Gedaagden zullen hierna gezamenlijk London c.s. worden genoemd, alsmede ieder afzonderlijk London, [gedaagde] en [gedaagde 2] genoemd worden.</p>
Noot	D.M. Gouweloos
Trefwoorden	Verjaring, Art. 10 WAM, Duurstuiting, Doorstuiting,
Regelgeving	WAM - 6 WAM - 10 BW Boek 3 - 310 BW Boek 3 - 319

» **Samenvatting**

Eiseres is in 1996 een verkeersongeval overkomen. Van 1996 tot 2004 heeft eiseres onderhandeld met de WAM-verzekeraar van de aansprakelijke bestuurder. Deze WAM-verzekeraar heeft op 22 juni 2004 per aangetekende brief de onderhandelingen met eiseres afgebroken. Op 15 augustus 2007 heeft de toenmalige advocaat van eiseres haar laten weten dat hij de verjaringstermijn van drie jaren als bedoeld in art. 10 lid 1 WAM had laten verstrijken. Bij aangetekende brieven van 19 en 22 juni 2009 heeft de huidige advocaat van eiseres stuitingsbrieven gestuurd aan de WAM-verzekeraar en de bestuurder. De rechtbank oordeelt dat de vordering op de WAM-verzekeraar op 22 juni 2007 is verjaard. De stuitingsbrief van 19 juni 2009 aan de bestuurder heeft de verjaring van de vordering op de WAM-verzekeraar niet gestuit, omdat die vordering toen reeds was verjaard. Dat de aanspraken van eiseres jegens de WAM-verzekeraar op 22 juni 2007 verjaarden, heeft echter niet tot gevolg dat zij daarmee haar aanspraken op de bestuurder verloor. Op 22 juni 2004 is ten aanzien van de vordering op de bestuurder immers een nieuwe verjaringstermijn van vijf jaar aangevangen, welke op 19 juni 2009 nog niet was voltooid.

» **Uitspraak**

1. De procedure

(...; red.)

2. De feiten

2.1. [Eiseres] is op [datum] betrokken geraakt bij een verkeersongeval. Zij werd als bestuurster van een auto van links aangereden door een taxi, die werd bestuurd door [gedaagde]. [Gedaagde] had aan de van rechts komende [eiseres] voorrang moeten verlenen.

2.2. [Gedaagde] was als bestuurder van de taxi bij een rechtsvoorganger van London voor het risico van wettelijke aansprakelijkheid verzekerd. London heeft aansprakelijkheid voor de door [eiseres] geleden en nog te lijden schade ten gevolge van het ongeval erkend.

2.3. [Gedaagde 2] is letselschadeadvocaat. In de jaren na het ongeval tot medio 2007 heeft [gedaagde 2] de belangen van [eiseres] behartigd. Hij heeft in dat kader onderhandelingen gevoerd met London.

2.4. In 2002 heeft op verzoek van [eiseres] een voorlopig deskundigenbericht plaatsgevonden en in dat kader heeft [neuroloog] een deskundigenbericht afgegeven.

2.5. Op 22 juni 2004 heeft de advocaat van London per aangetekende brief aan [eiseres] en [gedaagde 2] laten weten de onderhandelingen af te breken. In die brief staat – voor zover thans van belang – het volgende:

“(…)

Namens mijn cliënte en haar verzekerde worden de onderhandelingen als bedoeld in artikel 10 WAM bij deze afgebroken. (...)”

2.6. [Eiseres] en [gedaagde 2] zijn vervolgens overeengekomen dat [gedaagde 2] de letselschadezaak van [eiseres] aan de rechter zou voorleggen. Op 15 augustus 2007 heeft [gedaagde 2] echter aan [eiseres] laten weten dat hij de verjaringstermijn van drie jaren als bedoeld in artikel 10 lid 1 WAM had laten verstrijken.

2.7. Bij aangetekende brieven van 19 en 22 juni 2009 heeft de huidige advocaat van [eiseres] aangetekende brieven gestuurd aan respectievelijk [gedaagde] en London teneinde de verjaring te stuiten.

2.8. [Eiseres] heeft [gedaagde 2] aansprakelijk gesteld voor de door [gedaagde 2] gemaakte beroepsfout. De aansprakelijkheidsverzekeraar van [gedaagde 2], Nationale Nederlanden, heeft namens [gedaagde 2] erkend dat [gedaagde 2] de verjaring van de vordering van [eiseres] ten opzichte van London ten onrechte niet heeft gestuit.

3. Het geschil

3.1. [Eiseres] vordert – samengevat – veroordeling van London en [gedaagde], althans van [gedaagde 2], uitvoerbaar bij voorraad, tot betaling van € 197.080,=, vermeerderd met de wettelijke rente daarover vanaf de datum waarop de diverse schadeposten zijn opgetreden, althans vanaf de dag waarop de schade werd gekapitaliseerd, zijnde 4 mei 2004, althans vanaf de dag der dagvaarding, tot aan de dag der algehele voldoening. Daarnaast vordert [eiseres] veroordeling van London en [gedaagde], althans van [gedaagde 2], tot vergoeding van haar overige schade, nader op te maken bij staat. Tot slot vordert [eiseres] vergoeding van buitengerechtelijke- en proceskosten, waaronder begrepen de nakosten.

3.2. [Eiseres] legt aan haar vordering ten grondslag dat London en [gedaagde] aansprakelijk zijn voor de schade die zij als gevolg van het verkeersongeval heeft geleden en nog zal lijden. Als London en/of [gedaagde] niet meer gehouden zijn tot vergoeding van die schade omdat de betreffende aanspraken door verjaring teniet zijn gegaan, is [gedaagde 2] daarvoor aansprakelijk omdat hij niet tijdig de verjaring heeft gestuit. [Gedaagde 2] dient in dat geval aan [eiseres] de schade te vergoeden die zij als gevolg van die beroepsfout lijdt. [Eiseres] begroot haar schade in beide situaties op € 197.080,= in hoofdsom.

3.3. London en [gedaagde] voeren verweer. Dat verweer houdt kort gezegd in dat de aanspraken die [eiseres] jegens hen kon doen gelden als gevolg van het ongeval door verjaring teniet zijn gegaan. Verder betwisten London en [gedaagde] de omvang en causaliteit van de door [eiseres] gestelde ongevalse schade.

3.4. Ook [gedaagde 2] verweert zich tegen de vordering van [eiseres]. [Gedaagde 2] erkent dat hij niet heeft zorg gedragen voor stuiting van de verjaring van de rechtsvordering van [eiseres] jegens London, binnen drie jaar na het afbreken van de onderhandelingen door London, en dat zulks als beroepsfout van hem is aan te merken. Omdat de verjaring van de vordering van [eiseres] op [gedaagde] echter alsnog tijdig is gestuit door de aangetekende brief van 19 juni 2009 van de huidige advocaat van [eiseres] en de vordering van [eiseres] op [gedaagde] volgens [gedaagde 2] als gevolg van die tijdig verrichte stuiting niet is verjaard, kan zij haar als gevolg van het verkeersongeval geleden schade op [gedaagde] verhalen en lijdt [eiseres] geen schade als gevolg van de beroepsfout van [gedaagde 2].

Verder voert [gedaagde 2] aan dat de schade die [eiseres] door het ongeval heeft geleden reeds door London aan haar is vergoed.

3.5. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Na verder debat over de verjaring te hebben gevoerd ter gelegenheid van de comparitie van partijen, hebben partijen de rechtbank verzocht om beoordeling van hun standpunten daarover alvorens in deze procedure verder wordt gedebatteerd en geoordeeld over de omvang van schade en causaliteit. De rechtbank zal in overeenstemming met de wens van partijen allereerst de vraag beantwoorden of de rechtsvordering van [eiseres] jegens London en/of [gedaagde] is verjaard. In deze kwestie staan de standpunten van London en [gedaagde] tegenover het standpunt van hun medegedaagde [gedaagde 2] en dat van [eiseres].

De aanspraak van [eiseres] jegens London

4.2. De op artikel 6 WAM gebaseerde aanspraak van [eiseres] jegens London verjaart op grond van artikel 10 lid 1 WAM door verloop van drie jaar te rekenen van het feit waaruit de schade is ontstaan. Niet in geschil is dat de onderhandelingen die hebben plaatsgevonden tussen [eiseres] en London de verjaring van die aanspraak van [eiseres] jegens London op grond van artikel 10 lid 5 WAM hebben gestuit. Evenmin is in geschil dat London de onderhandelingen met [eiseres] op 22 juni 2004 heeft afgebroken en dat op grond van artikel 10 lid 5 WAM daarmee een nieuwe verjaringstermijn van drie jaar aanving ten aanzien van de rechtsvordering van [eiseres] jegens London. [Eiseres] heeft voor het eerst op 22 juni 2009, en dus niet binnen drie jaar na 22 juni 2004, de verjaring van haar aanspraak jegens London gestuit. Dat betekent dat de op artikel 6 WAM gebaseerde rechtstreekse vordering van [eiseres] jegens London op 22 juni 2007 is verjaard. Dat wordt niet anders door de stuitingsbrief d.d. 19 juni 2009 aan [gedaagde]. Die brief heeft anders dan [eiseres] heeft betoogd geen doorstuitende werking op de verjaring van haar vordering jegens London reeds omdat die vordering van [eiseres] jegens London toen reeds was verjaard.

De aanspraak van [eiseres] jegens [gedaagde]

4.3. Uitgangspunt is volgens [gedaagde] dat de aanspraak van [eiseres] op hem op grond van artikel 3:310 lid 1 BW door verloop van vijf jaren na de dag van het ongeval verjaarde, te weten op 28 maart 2001. [Eiseres] heeft in de tussentijd geen stuitingshandeling jegens [gedaagde] verricht waarmee de verjaring van haar aanspraak op [gedaagde] werd gestuit. Weliswaar is juist dat in geval van doorstuiting als bedoeld in artikel 10 lid 4 WAM moet worden aangenomen dat de aanspraken van [eiseres] jegens [gedaagde] niet verjaren zolang de aanspraken van [eiseres] jegens de WAM-verzekeraar niet zijn verjaard, en kon [gedaagde] dus ook na 28 maart 2001 worden aangesproken, maar die mogelijkheid bestond dus slechts tot 22 juni 2007 toen ook de aanspraken van [eiseres] jegens London verjaarde. Aldus [gedaagde].

4.4. [Eiseres] stelt daar tegenover (en [gedaagde 2] voert een zelfde betoog) dat de onderhandelingen tussen haar en London in de jaren 1996-2004 niet alleen de verjaring van de rechtsvordering jegens London hebben gestuit, maar dat die onderhandelingen op grond van artikel 10 lid 5 ook (door)stuitende werking voor de verjaring van haar vordering jegens [gedaagde] hadden. Volgens [eiseres] is dan ook pas op 22 juni 2004, het moment waarop London de onderhandelingen met [eiseres] afbrak, de vijfjarige verjaringstermijn (artikel 3:310 lid 1 BW) voor haar aanspraak jegens [gedaagde] aangevangen. De stuitingsbrief van 19 juni 2009 viel binnen die vijfjarige verjaringstermijn. Aldus is de rechtsvordering van [eiseres] jegens [gedaagde] volgens haar (en [gedaagde 2]) tijdig gestuit en dus niet verjaard.

4.5. Het verjaringsverweer van [gedaagde] bestrijdt – terecht – niet dat stuiting van de verjaring van de aanspraak van [eiseres] jegens London als gevolg van onderhandelingen tussen hen op grond van artikel 10 lid 4 WAM doorwerkt in de verjaring van de rechtsoverweging van [eiseres] op [gedaagde]. Omdat die onderhandelingen op 22 juni 2004 door London (mede namens haar verzekerde, [gedaagde]) werden afgebroken, ving daarmee een nieuwe verjaringstermijn aan van vijf jaar voor het instellen van een rechtsoverweging jegens [gedaagde]. De vraag of die verjaringstermijn van vijf jaar verkort wordt tot 22 juni 2007, omdat toen de aanspraken van [eiseres] jegens London verjaarde, wordt ontkennend beantwoord. Het daartoe strekkende standpunt van [gedaagde] wordt niet gevolgd. Dat standpunt gaat er aan voorbij dat de aanspraken van [eiseres] jegens London en [gedaagde] weliswaar voortvloeien uit één aansprakelijkheidscheppende gebeurtenis, maar voortkomen uit afzonderlijke en van elkaar te onderscheiden rechtsbetrekkingen die gebaseerd zijn op afzonderlijke wettelijke bepalingen waar verschillende verjaringstermijnen op van toepassing zijn. Dat de aanspraken van [eiseres], die hij op grond van artikel 6 WAM rechtstreeks jegens London kon doen gelden op 22 juni 2007 verjaarden, heeft dan ook niet tot gevolg dat hij daarmee ook zijn op artikel 6:162 BW gebaseerde aanspraken jegens [gedaagde] verloor hoewel de op 22 juni 2004 aangevangen verjaringstermijn van vijf jaar nog niet was voltooid. Weliswaar bewerkstelligt de verjaringstermijn van artikel 10 lid 1 WAM dat de verzekeraar na ommekomst van drie jaar na het afbreken van onderhandelingen niet meer rechtstreeks kan worden aangesproken op grond van artikel 6 WAM, maar dat laat onverlet dat het slachtoffer nog wel aanspraken kan doen gelden jegens de veroorzaker van het ongeval op grond van artikel 6:162 BW. Of deze laatste de op grond van die bepaling aan het slachtoffer verschuldigde schadevergoeding (die door het slachtoffer vanwege de verjaring van zijn rechtstreekse aanspraken op de verzekeraar uitsluitend op de veroorzaker van het ongeval verhaald kan worden) bij de verzekeraar kan claimen op grond van de verzekeringsovereenkomst, regardeert het slachtoffer niet. In het geval de verzekeraar de onderhandelingen met het slachtoffer reeds kort na het ongeval zou beëindigen zou het standpunt van [gedaagde] ook tot gevolg hebben dat de vordering van het slachtoffer jegens de verzekerde zelfs al (veel) eerder zou verjaren dan vijf jaar na het ongeval. Het voorgaande leidt ertoe dat het beroep op verjaring van de vordering van [eiseres] jegens [gedaagde] wordt verworpen.

4.6. De rechtbank zal in overeenstemming met hetgeen is besproken bij de comparitie van partijen de zaak naar de rol verwijzen voor het nemen van een akte aan de zijde van [eiseres], waarin zij haar stellingen ten aanzien van schade en causaliteit nader zal dienen toe te lichten en te onderbouwen. [Gedaagde] en [gedaagde 2] zullen daarop bij antwoordakte mogen reageren.

4.7. Voor het geval het beroep op verjaring wordt verworpen, heeft [gedaagde] verzocht hoger beroep tegen dit vonnis open te stellen. Nu daartegen van de zijde van [eiseres] geen bezwaar bestond, zal hoger beroep tegen dit vonnis worden open gesteld.

4.8. Iedere verdere beslissing zal worden aangehouden.

5. De beslissing

De rechtbank

5.1. verwijst de zaak naar de rol van 28 augustus 2013 voor het nemen van een akte door [eiseres] met het in rechtsoverweging 4.6. omschreven doel;

5.2. houdt iedere verdere beslissing aan;

5.3. bepaalt dat van dit vonnis hoger beroep kan worden ingesteld.

» Noot

Het betreft hier een langsepende letselzaak waarin het slachtoffer van een ongeval jarenlang heeft onderhandeld met de WAM-verzekeraar. Hoewel dit niet met zoveel woorden blijkt uit het vonnis, ga ik er van uit dat de veroorzaker van het ongeval (de verzekerde) geen enkele betrokkenheid heeft gehad bij de afwikkeling van de door hem veroorzaakte schade. Het slachtoffer heeft op grond van art. 6 WAM immers een rechtstreeks vorderingsrecht op de WAM-verzekeraar en heeft zich vermoedelijk uitsluitend met laatstgenoemde verstaan. Dertien jaar na het ongeval ontvangt de veroorzaker van het ongeval een stuitingsbrief van het slachtoffer. Op dat moment was de vordering op de WAM-verzekeraar reeds verjaard, omdat het slachtoffer niet binnen drie jaar nadat de verzekeraar de onderhandelingen had gestaakt, de verjaring had gestuit. Het betoog van de veroorzaker dat ook de vordering op hem is verjaard

omdat de aanspraken op de WAM-verzekeraar zijn verjaard, wordt door de rechtbank verworpen. De nieuwe verjaringstermijn van de vordering op de veroorzaker bedroeg namelijk vijf jaar na afbreken van de onderhandelingen, aldus de rechtbank.

Eigen recht

Op grond van art. 6 WAM kan een slachtoffer van een ongeval zich rechtstreeks wenden tot de verzekeraar bij wie de aansprakelijkheid is verzekerd. Het betreft hier een eigen zelfstandige vordering tot schadevergoeding. [noot:1] De mogelijkheid om de WAM-verzekeraar aan te spreken verjaart na verloop van drie jaar (art. 10 lid 1 WAM). Omdat het hier gaat om een recht van bijzondere aard ten gunste van de benadeelde, aangezien hij een aanspraak kan ontlenen aan een overeenkomst waarbij hij geen partij is, heeft de wetgever het niet wenselijk geacht dat de verzekeraar geruime tijd (langer dan drie jaar) na het ongeval nog wordt blootgesteld aan een rechtsovername op grond van art. 10 WAM. [noot:2] De verjaringstermijn in het kader van de WAM is daarmee korter dan de algemene regeling van art. 3:310 BW. Dat betekent dat de benadeelde, mocht de rechtstreekse aanspraak op de WAM-verzekeraar verjaard zijn, zich nog tot de aansprakelijke verzekerde kan wenden met het risico dat deze wellicht geen dekking vindt op zijn polis. [noot:3]

Duurstuiting door onderhandelingen

In aanvulling op de algemene stuitingsmogelijkheden van art. 3:316-3:318 BW, kent art. 10 lid 5 WAM een bijzondere vorm van stuiting, te weten door iedere vorm van onderhandelingen [noot:4] tussen de WAM-verzekeraar en de benadeelde. De WAM-verzekeraar kan deze in art. 10 lid 5 WAM aan de onderhandelingen verbonden duurstuiting – welke inhoudt dat de lopende verjaringstermijn blijft gestuit en er geen nieuwe verjaringstermijn gaat lopen – stoppen, door bij deurwaardersexploot of aangetekende brief aan de benadeelde kenbaar te maken dat de onderhandelingen worden afgebroken (art. 10 lid 5 WAM). Pas dan vangt er een nieuwe verjaringstermijn aan. [noot:5] Op grond van art. 10 lid 5 WAM bedraagt deze termijn drie jaar. De vordering op de WAM-verzekeraar verjaart daarmee op zijn vroegst drie jaar na kennisgeving van het afbreken van de onderhandelingen.

Doorstuiting

De stuiting van de verjaring werkt op grond van lid 4 van art. 10 WAM ook door in de verhouding tussen de benadeelde en de verzekerde: handelingen die de verjaring van de rechtsovername van een benadeelde tegen een verzekerde stuiten, stuiten tevens de verjaring van de rechtsovername van die benadeelde tegen de verzekeraar en handelingen die de verjaring van de rechtsovername van een benadeelde tegen de verzekeraar stuiten, stuiten tevens de verjaring van de rechtsovername van de benadeelde tegen de verzekerden. Op grond hiervan hebben onderhandelingen met de verzekeraar ook stuitende werking ten aanzien van de vordering op de verzekerde. Uit de wetsgeschiedenis en de rechtspraak volgt bovendien dat art. 10 lid 4 WAM ruim dient te worden uitgelegd. Zo werkt de stuiting bijvoorbeeld ook door ten aanzien van het gedeelte van de vordering van de benadeelde op de verzekerde dat uitgaat boven het bedrag waarvoor de polis dekking biedt. [noot:6] Voorts geldt de stuiting van de verjaring van de vordering die de benadeelde heeft tegen één der verzekerden of tegen de verzekeraar, tevens als stuiting ten opzichte van alle anderen. [noot:7]

In het onderhavige geval is de vordering op de verzekeraar verjaard, terwijl de benadeelde zich nog wel tot de verzekerde kan wenden. Volgens de rechtbank had het afbreken van de onderhandelingen in 2004 tot gevolg dat er een nieuwe verjaringstermijn ging lopen. Voor wat betreft de WAM-verzekeraar bedroeg deze termijn drie jaar, voor wat betreft de verzekerde vijf jaar, aldus de rechtbank. Het lijkt erop dat de rechtbank daarbij aansluiting heeft gezocht bij art. 3:319 BW, waaruit volgt dat bij stuiting een nieuwe verjaringstermijn gaat lopen, gelijk aan de oorspronkelijke. De rechtbank heeft deze termijn van vijf jaar niet willen “verkorten” tot het moment waarop de termijn van drie jaar verstreek. Men kan geneigd zijn te denken dat deze uitspraak in overeenstemming is met de hiervoor weergegeven ruime uitleg die in de rechtspraak aan art. 10 WAM wordt gegeven. Toch plaats ik enkele kanttekeningen bij de uitspraak.

Het BW kent geen mogelijkheid van duurstuiting bij vorderingen uit onrechtmatige daad. Dit brengt met zich dat een benadeelde in beginsel de verjaring steeds voor het verstrijken van de termijn zal moeten stuiten, waardoor een nieuwe verjaringstermijn gaat lopen, gelijk aan de oorspronkelijke (art. 3:316 jo. 3:319 BW). Bij verkeersongevallen wordt de benadeelde in zoverre tegemoet gekomen, dat hij niet richting de veroorzaker hoeft te stuiten, zolang hij in

onderhandeling is met de WAM-verzekeraar. Deze onderhandelingen hebben immers doorstuitende werking op grond van art. 10 lid 4 BW. Indien echter de onderhandelingen worden afgebroken door de verzekeraar, komt er een einde aan de – door de WAM gecreëerde – duurstuiting. In art. 10 lid 5 WAM is bepaald dat er op dat moment ten opzichte van de WAM-verzekeraar een nieuwe verjaringstermijn van drie jaar aanvangt.

Het is de vraag welk effect *het afbreken van* de onderhandelingen en het daarmee beëindigen van de duurstuiting door de verzekeraar heeft op de verjaringstermijn van de vordering op de verzekerde. Het afbreken van de onderhandelingen is immers geen stuitingshandeling, maar een in de WAM opgenomen mogelijkheid om de eerder gecreëerde duurstuiting te beëindigen en een nieuwe verjaringstermijn te laten aanvangen. Het ligt derhalve niet zonder meer voor de hand dat deze (niet-stuitings)handeling doorwerkt in de verhouding benadeelde – veroorzaker als bedoeld in art. 10 lid 4 BW. Een voorvraag die in dit kader relevant is, is of de duurstuiting ook doorwerkt in de verhouding verzekerde – veroorzaker. Een argument om in de verhouding benadeelde – veroorzaker geen duurstuiting aan te nemen, is volgens Smeehuijzen [noot:8] het volgende: De stuitingsartikelen uit het BW die de stuiting in de gewone civielrechtelijke verhouding tussen benadeelde en verzekerde regelen, kennen de duurstuiting niet. De implantatie van de duurstuiting vanuit de WAM in die verhouding bezwaart de positie van de laedens, terwijl daarvoor gelet op het primaire doel van de WAM geen rechtvaardiging bestaat. Dat doel is immers om naast de laedens een solide debiteur te stellen. Bevoordeling van de benadeelde in zijn verhouding tot de laedens door hem daar de duurstuiting te gunnen, draagt tot de verwezenlijking van dat doel niet bij. Smeehuijzen vervolgt: “Als men enerzijds constateert dat onderhandelingen tussen de benadeelde en de verzekeraar stuitende werking hebben in de verhouding tussen de benadeelde en de verzekeraar, maar anderzijds veronderstelt dat die stuiting geen duurstuiting zou moeten zijn, rijst de vraag wat die stuiting dan wél precies behelst.” Volgens Smeehuijzen kan in dat kader aansluiting worden gezocht bij Voogd en Stolker, die schrijven dat elke schriftelijke stap in de onderhandelingen de verjaring stuit. Bij iedere schriftelijke stap begint dan, in de woorden van art. 3:319 BW, een nieuwe termijn te lopen met aanvang van de volgende dag (gelijk aan de oorspronkelijke termijn). In deze redenering is het mogelijk dat een vordering op de verzekerde verjaart, terwijl de benadeelde nog “in onderhandeling” is met de WAM-verzekeraar (dit is het geval wanneer er meer dan vijf jaar zit tussen de laatste onderhandeling en de daaropvolgende). Dit lijkt in strijd met de bedoeling van de wetgever dat de vordering op de veroorzaker niet verjaart zolang de vordering op de verzekeraar niet is verjaard. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat art. 10 lid 4 WAM oorspronkelijk tegemoetkwam aan het destijds geldende art. 31 VVW [noot:9] waarin een korte vervalttermijn van één jaar was opgenomen. [noot:10] De wetgever wenste dat de benadeelde, na stuiting van de verjaring van zijn vordering tegen de verzekeraar, ook zijn vordering tegen de veroorzaker van het ongeval zou behouden (ondanks de korte verjaringstermijn). Hoewel het systeem van “doorstuiting” wellicht aanvankelijk bedoeld is om de civielrechtelijke aanspraak intact te laten, [noot:11] kan dit naar mijn mening niet zo ver gaan dat de vordering op de veroorzaker niet kan verjaren wanneer een benadeelde gedurende vijf jaar “stilzit”. [noot:12] Hierbij weegt mee, dat de veroorzaker geen mogelijkheid heeft om de duurstuiting te doorbreken, terwijl de WAM-verzekeraar deze mogelijkheid op grond van art. 10 lid 5 WAM wel heeft.

Uitgaande van de uitleg van Smeehuijzen dat de duurstuiting geen doorstuitende werking heeft (maar elke afzonderlijke onderhandeling wel), dient derhalve in elke zaak te worden gezien wanneer de laatste onderhandeling met de verzekeraar heeft plaatsgehad, waarbij het begrip onderhandeling ruim moet worden uitgelegd. Daarna gaat er op grond van art. 3:319 BW een nieuwe verjaringstermijn van vijf jaar lopen jegens de veroorzaker van het ongeval. Voor de onderhavige zaak is niet duidelijk wanneer de laatste onderhandeling heeft plaatsgehad.

De uitleg van de rechtbank dat pas na het afbreken van de onderhandelingen een nieuwe termijn van vijf jaar gaat lopen, brengt met zich dat een benadeelde zich vele jaren na het ongeval tot de veroorzaker kan wenden, die al die tijd niet op de hoogte was van de onderhandelingen tussen zijn verzekeraar en de benadeelde, terwijl hij zich keurig volgens de regels heeft verzekerd en er een reëel belang bij heeft dat hij niet in zijn vermogen wordt aangetast. [noot:13] Dit is uit oogpunt van de rechtszekerheid niet wenselijk. Ik realiseer me hierbij dat de doelstelling van de WAM uitdrukkelijk niet is: het veiligstellen van de vermogenspositie van de verzekerde en wel: verkeersslachtofferbescherming. [noot:14] De regeling zoals neergelegd in de WAM is immers sterk geënt op een slachtofferbeschermingsgedachte. In haar uitwerking ondergraaft zij echter de bescherming van de schuldenaar die aan de verjaring ten grondslag ligt. Dit gebeurt doordat zeer snel van onderhandelingen sprake is en doordat aan het afbreken van de onderhandelingen zware eisen

wordt gesteld. Dit is aanvaardbaar in de situatie waarin de schuldenaar telkens een professionele verzekeraar is. In het gemene verjaringsrecht wordt aan deze voorwaarde niet voldaan [noot:15] en al helemaal niet indien de verzekerde in het geheel niet betrokken is geweest bij de onderhandelingen en evenmin daarover is geïnformeerd. De door Smeehuijzen voorgestane uitleg, te weten dat er na de laatste onderhandeling een termijn van vijf jaar gaat lopen, komt enigszins aan deze bezwaren tegemoet.

D.M. Gouweloos, advocaat bij WIJ advocaten te Amsterdam

» Voetnoten

[1]

Anders dan bij de directe actie van art. 7:954 BW, waar de benadeelde de vordering van de verzekerde te gelde maakt en aldus ook nietigheid, verweer of verval van dekking tegengeworpen kan krijgen.

[2]

Handelingen Tweede Kamer, 1960/1961, nr. 6342.

[3]

Op grond van art. 11 WAM kan de WAM-verzekeraar zich tegenover de benadeelde niet beroepen op verweren die met de verzekeringsovereenkomst in verband staan, terwijl hij ten aanzien daarvan wel een recht van regres op de verzekerde kan voorbehouden.

[4]

Dat in deze zaak sprake is geweest van onderhandelingen, staat niet ter discussie. Bij de beantwoording van de vraag of sprake is geweest van onderhandelingen, is niet beslissend of de verzekeraar de indruk geeft bereid te zijn de schade te dragen, maar alleen of verzekeraar zich zodanig heeft gedragen dat de benadeelde niet hoeft aan te nemen dat verzekeraar een regeling zonder meer uitsluit (Benelux-Gerechtshof 20 oktober 1989, *NJ* 1990, 660).

[5]

In beginsel kan een benadeelde dus jaren later zijn rechtsvordering geldend maken, voor zover hij de WAM-verzekeraar te kennen heeft gegeven aanspraak te maken op vergoeding en laatstgenoemde reageert (anders dan een ondubbelzinnige afwijzing). Dit is niet onder alle omstandigheden aanvaardbaar. Echter, enkel tijdsverloop of enkel stilzitten is onvoldoende om aan te kunnen nemen dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is dat de benadeelde zijn rechtsvordering alsnog geldend zou kunnen maken. Hiertoe zijn bijzondere omstandigheden vereist op grond waarvan hetzij bij de WAM-verzekeraar het vertrouwen is gewekt dat de benadeelde zijn aanspraak niet (meer) geldend zou maken, hetzij de WAM-verzekeraar in haar positie onredelijk zou worden benadeeld ingeval eiser zijn aanspraak alsnog geldend zou maken, zie bijvoorbeeld Rb. Rotterdam 20 oktober 2003, *NJ Feitenrechtspraak* 2003, 36.

[6]

HR 27 juni 2008, *NJ* 2008/476 (*Fernhout en Zürich/Saaltink*).

[7]

HR 12 februari 1982, *NJ* 1982/563.

[8]

Smeehuijzen, *De bevrijdende verjaring*, Kluwer 2008, p. 308 e.v.

[9]

Thans art. 185 VWW, dat de aansprakelijkheid van motorrijtuigen jegens ongemotoriseerden regelt.

[10]

Bij wet van 26 september 1974, S. 546 is deze vervaltermijn van een jaar gewijzigd in een verjaringstermijn van drie jaar.

[11]

Conclusie A-G Verkade voor HR 27 juni 2008, *RAV* 2008, 95, randnummer 4.15.

[12]

In andere zin A-G Verkade in zijn conclusie voor HR 27 juni 2008, *RAV* 2008, 95, randnummer 4.15. Volgens hem is het systeem van “doorstuiting” juist bedoeld om de civielrechtelijke aanspraak intact te laten. De vraag is of dat ook ziet op de situatie waarin de benadeelde stil zit.

[13]

Zie ook de wenk bij het arrest van de Hoge Raad van 27 juni 2008 in *RAV* 2008, 95.

[14]

Conclusie A-G Verkade voor HR 27 juni 2008, *RAV* 2008, 95, randnummer 4.17.

[15]

Zie in dit kader Tuil, ‘Stuiting van de verjaring in en buiten rechte’, in: *Maandblad voor Vermogensrecht* 2010/9.